

**ALMANACH
SBORU DOBROVOLNÝCH
HASIČŮ**

v Benátkách u Litomyšle

1880 – 2009

**„Dobrovolně a nezištně
pomáhat bližnímu v neštěstí,
chránit jeho a náš společný
majetek a tyto hodnoty zachovat
pro příští generaci“ (1)**

**SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ
v BENÁTKÁCH u Litomyšle**

Vážení čtenáři.

Poprvé v historii naší obce se Vám dostává do rukou krátké zhodnocení obětavé a nezištné práce hasičského sboru v Benátkách u Litomyšle, které zhrnuje období let 1880-2009.

Jsme si vědomi, že tento almanach nemůže postihnout veškerou činnost a práci místních hasičů.

Zároveň jsme ale přesvědčeni, že sbor hasičů naší obce, který byl založen proto, aby chránil životy a majetky našich spoluobčanů při požárech a živelných pohromách a tyto hodnoty zachoval pro příští generace, plnil tento úkol s velkou profesionalitou a ke spokojenosti nás všech.

Dovolte nám proto, abychom touto cestou poděkovali všem hasičům, kteří již nejsou mezi námi i těm současným, za jejich obětavou a nezištnou pomoc ve všech situacích, které doba i život přináší.

Poděkování patří rovněž všem našim spoluobčanům, hlavně manželkám, přítelkyním našich hasičů, které jim v této náročné práci pomáhají a dovedou ji ocenit.

Milan Šeda
velitel SDH

Ladislav Zandler
starosta obce

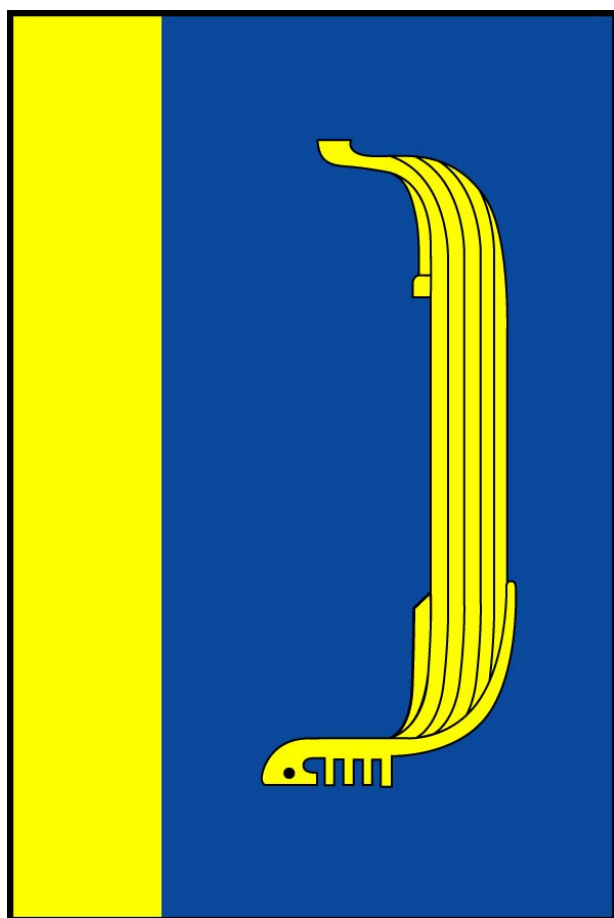
Obec Benátky leží jižně v bezprostřední blízkosti města Litomyšle po obou březích řeky Loučné.

Ves Benátky je poprvé zmiňována v listině z roku 1547 jako součást litomyšlského zámeckého panství.

Původ místního názvu Benátky lze spatřovat patrně v jeho přenesení z Itálie. Italské Benátky se italsky nazývají Venezia, ale slovinsky Benetke, a právě odtud vznikl asi i český název Benátky.

Znakové privilegium nebylo vsi Benátky nikdy vydáno. Symbolika obce se dochovala na otiscích razítek. Zde shledáváme vyobrazení loďky s plachtou, případně větší lodi s plachtami. Směr „plavby“ loďky nebývá ale jednotný.

S odvoláním na tuto skutečnost byl zpracován návrh znaku obce Benátky u Litomyšle a rovněž prapor obce. Oba symboly obce byly slavnostně vysvěceny 14. května 2005 na oslavách u příležitosti 125. výročí vzniku Sboru dobrovolných hasičů v Benátkách u Litomyšle.

Jeden ze symbolů obce – prapor Benátek u Litomyšle

ÚVOD

Oheň je spojen se samou existencí lidstva samého. Již v dobách pravěku bylo jeho uchovávání a pečování o něj svěřeno těm nejzkušenějším členům rodu. Jeho ztráta nebo dokonce úmyslné zahašení bylo trestáno těmi nejvyššími tresty. Nedivme se. Vždyť na ohni a jeho teple závisela mnohdy skutečně existence přežití, a co víc, oheň skýtal jedinečnou možnost různé úpravy pokrmů a jídel. Navíc ochraňoval před napadením divoké zvěře.

Oheň měl, a to stále platí, i druhou tvář svého účinku a dopadu na lidstvo, která je spojena s požáry. Zvláště v dřívějších dobách to byl největší postrach našich předků.

Způsob života po dlouhá staletí nahrával tomu, aby panický strach lidí z požárů byl oprávněný. Na venkově převažovala hospodářská stavení s množstvím uskladněného sena a slámy, a tak stačilo málo a neštěstí na sebe nedalo čekat. Nebylo výjimkou, že celé vsi lehly popelem, a to i opakovaně.

Ale ani města nebyla ušetřena ničivým požárům. Tehdejší zástavba a způsob provedení staveb vlastních byl vlastně časovanou bombou. Když k tomu připočítáme primitivní techniku používanou k hašení požárů, lze logicky zdůvodnit katastrofy okolních měst, které oheň opakovaně devastoval. Mám na mysli nejbližší okolí, jako jsou města Svitavy, Polička, Litomyšl, Vysoké Mýto a Choceň – příklady za mnohé další.

Pojem požární prevence, dnes v hasičské terminologii zásadní a prioritní, byl dříve zcela neznámý, a z důvodů výše popsaných ani nemohl být naplňován. Výsledkem byly nezvratné a nenahraditelné ztráty na majetku, ale samozřejmě i na lidských životech.

Zakládání hasičských spolků v českých a moravských městech i obcích spadá do druhé poloviny 19. století. Není to náhoda ani živelný a nekontrolovatelný počátek spolkové činnosti u nás.

Historicky toto dění zapadá do doby, kdy se mocné Rakousko rozdělilo do dvou částí, a to na Rakousko – Uhersko. Jednotlivé národy v rámci tohoto dualistického uspořádání se stále více a více snaží dosáhnout své nezávislosti na Vídni. Je to boj o národní svébytnost a prosazení svých požadavků.

A právě tato doba nahrávala tomu, aby se jedním z dílčích cílů tohoto boje stalo i zakládání různých spolků. Dochází k zakládání prvních tělocvičných a hasičských jednot s názvem Sokol, v jejichž působnosti existovaly i hasičské odbory.

V nejbližším okolí to byl vznik hasičských spolků v Litomyšli (1872), v Chocni (1870), v Trstěnici (1876) a v Dolním Újezdě (1885).

Může nás těšit, že náš region patřil mezi ty velmi aktivní při zakládání a vzniku prvních hasičských spolků v našich zemích. To dokládá skutečnost, že vůbec první hasičská organizace v českých zemích byla založena v roce 1864 ve Velvarech.

Dobová fotografie hasičské zbrojnice SDH v Benátkách u Litomyšle

VZNIK HASIČSKÉHO SPOLKU V BENÁTKÁCH

U zrodu Spolku dobrovolných hasičů v Benátkách u Litomyšle stál ke konci 70. let 19. století (tedy ještě před oficiálním založením spolku) tehdejší starosta obce Jan Kmošek.

Podnětem k tomuto činu byl zhoubný požár hostince na čp. 38 a obava obyvatel o svůj majetek.

František Kodytek – první velitel SDH v Benátkách u Litomyšle z roku 1880

Při pátrání po ustavující „schůzi“ spolku dobrovolných hasičů v obci Benátky nás neklame intuice, že se tak stalo v místě pro náš národ tolik typickém. V místě, kde se tvoří a vždy tvořila politika, kultura a probíraly se ty nejdůležitější věci. Tím místem byl skutečně hostinec pana Jana Kopeckého a na programu byl jediný bod k vyřešení. Totiž, jak napříště zabránit, aby v obci neřádl „červený kohout“ a neničil tak majetek a práci jejích obyvatel. Závěr z této „sešlosti“ byl jasně zformulován do dvou požadavků. Za první, aby byly v obci ustanoveny dvoučlenné hlídky, které by hlavně v nočních hodinách směřovaly svou činnost na sledování veškerého dění, které by mohlo způsobit požár. Za druhé bylo potřeba urychleně vyřešit nákup hasičské stříkačky pro případ, že by k požáru skutečně došlo. Tímto úkolem byla pověřena firma pana Vrány z Litomyšle a zakázka zněla na částku 220 zlatých. Víme

také, že k této události došlo v roce 1878 a jejím iniciátorem byl tehdejší starosta obce pan Jan Kmošek.

O rok později, tedy v roce 1879, došlo k založení spolku, čili, jak uvádějí dobové prameny, „pořádku hasičskému“, do jehož čela se postavil pan Josef Kopecký z čp. 26. Tento prvně doložený hasičský spolek v obci Benátky čítal 22 členů.

Zbývalo však ještě mnoho práce a úsilí k tomu, abychom mohli hovořit o opravdovém a funkčním hasičském sboru. Chybělo především dovybavení hasičského inventáře, např. chyběl dostatečný počet hadic, seker apod.

Teprve od 1. ledna 1880 lze s jistotou hovořit o opravdovém vzniku Spolku dobrovolných hasičů v obci Benátky.

Ustavující schůzi svolal pan Jan Khom (nově zvolený představený hasičského spolku) do nám již známého hostince pana Josefa Kopeckého na čp. 26. Této historicky významné ustavující schůze Spolku dobrovolných hasičů v Benátkách se zúčastnilo 43 členů, kteří rovněž provedli volbu svého vedení.

Za velitele spolku byl zvolen pan František Kodytek. Zároveň byly na této schůzi sestaveny stanovy spolku, jejichž znění bylo neprodleně odesláno do Prahy na kancelář c. k. místodržitelství ke schválení.

Stanovy spolku sestávaly celkem z 20 článků a jejich datace pochází ze dne 12. února 1880. Pro omezený rozsah této publikace postačí doslovné znění alespoň článku 1, resp. článku 2, které vyjadřují podstatu a smysl činnosti spolku a účel, za jakým byl spolek ustaven.

čl.1

Účel spolku

„Spolek tento se zřizuje, aby při požárech v obci Benátkách a v blízkých osadách oheň hasil, pak život a majetek hájil.“

čl.2

„K dosažení tohoto účelu bere na sebe spolek povinnost dostaviti se ku každému požáru, přičemž se řídí zvláštním řádem hasičským.“

Ve druhém roce své činnosti, tj. v roce 1881, přistoupil spolek, resp. jeho členové k Župné hasičské jednotě chrudimské.

Začalo se také s výstrojí mužstva, a tak jenom pro zajímavost uvádíme, že např. zakázku na hasičské přilby získala firma pana Korába, klempíře z Litomyšle.

Poprvé se členové spolku již v plné a kompletní výstroji zúčastnili 2. Župního sjezdu hasičských spolků, který se konal 4. září 1881 v nedaleké Poličce.

V roce 1884 bylo přikročeno k úpravě výstroje. Na přilbě každého člena spolku byl umístěn znak obce, který nahradil dosud používané strohé písmeno „B“ – znamenající první písmeno názvu obce.

K významné společenské události v historii spolku došlo 10. září 1889, kdy se jeho členové v Litomyšli účastnili uvítání Jeho Veličenstva Císaře a Krále Františka Josefa I., který město navštívil při příležitosti vojenského cvičení (manévru), jež v tu dobu v okolí města probíhalo.

Ukázka dobových hasičských přileb SDH v Benátkách u Litomyšle

OBDOBÍ DO VZNIKU REPUBLIKY

Od 90. let 19. století začíná v naší společnosti přibývat projevů a snah českého národa za svá práva a svébytnost. Plně se tato dění odrazila i v činnosti mnoha vznikajících spolků, tedy i hasičských sborů.

Není proto překvapením, že právě v roce 1891, v době konání jubilejní zemské výstavy v Praze, se zde rovněž uskutečnil historicky první samostatný sjezd českého hasičstva.

Určitým projevem „češství“ bylo pořádání různých kulturních akcí a veselic. Zde vždy patřilo přední místo také organizátorům podobných akcí z řad hasičských sborů. Vždyť hasičské plesy jsou spjaty s historií hasičstva od samého počátku. Rovněž v Benátkách se takové plesy pořádaly. Za všechny v tomto období Rakouska – Uherska vzpomeňme ten z roku 1892, který se konal 14. února v hostinci u Josefa Kopeckého.

Avšak nejenom zábava, ale i povinnosti spojené s činností hasičského sboru jsou charakteristické pro tuto dobu.

Hasičský sbor v Benátkách byl již plně funkční jednotkou, s naprosto pevně vybudovanou strukturou, kde každý jeho člen přesně znal své místo i své povinnosti.

Důkazem toho byla valná hromada ze dne 31. prosince 1893, na které proběhla volba vedení sboru. Velitelem sboru byl zvolen pan Václav Kafka. Další obsazení nejdůležitějších funkcí vypadalo následovně:

podvelitel: Jos. Sobola,

jednatel: Fr. Khom,

pokladník: J. Slon,

náčelníci: M. Driml, J. Jiráček, J. Javůrek,

četaři: J. Racek, J. Soukup, Jos. Kubíček.

Jenže ani v 19. století nebylo vždy vše hotovo napoprvé. O tom, že i při spolkové činnosti to byl někdy „pěkný oříšek k rozlousknutí“ svědčí skutečnost, že nově zvolený velitel sboru pan Václav Kafka funkci nepřijal a valná hromada se musela kvůli nové volbě velitele opakovat.. Dne 6. ledna 1894 se tak novým velitelem sboru stal pan Jan Khom, ml.

Pro úplnost dodejme, že po této volbě čítal hasičský sbor v Benátkách 42 činných členů, 20 přispívajících členů a 6 čestných členů.

Pro dokreslení toho, že skutečně můžeme hovořit o perfektně fungující jednotce, svědčí i fakt, že se přesně vedla a zapisovala veškerá korespondence (tak, jak to v této době bylo samozřejmostí). Za rok 1894 bylo do pošty došlé zapsáno 34 dopisů a do pošty odeslané 22 dopisů.

Rovněž byl veden rozpočet sboru, který v daném roce 1894 vykazoval v příjmech 49 zl. 12 kr. a ve výdajích 61 zl. 79 kr. Na základě provedené inventury činilo jmění sboru 1.055 zl. 46 kr.

Jak z výše uvedených čísel vyplývá, ani tehdy spolky nehospodařily vždy s přebytkem, a tak se musely snažit ztráty si dorovnat. Již jsme se zmiňovali o pravidelném pořádání hasičských plesů, které zpravidla znamenaly i příjmy do pokladny. V námi sledovaném roce 1894 to bylo např. 5 zl. 12 kr., ale v roce následujícím již 12 zl. 51 kr.

O propracovanosti a smysluplnosti organizace sboru svědčí i to, že nezapomínal ani na pozůstalé po odchodu členů ze svých řad. Na mimořádné valné hromadě dne 4. listopadu 1894 byl přijat a vstoupil ihned v platnost Řád bratrské pohřební pokladny. Základní fond tvořilo neskutečných 100 zl.

V této době se valné hromady konaly většinou v hostinci pana Čeňka Hybla, zvaném „Na Vedralce“, čp. 3.

Pro zadokumentování této doby snad ještě jednu zajímavost – popis slavnostního dobového hasičského kroje (pro autentičnost ponechávám dle původní terminologie z roku 1890):

„Ze zeleného pervienu blůza (sako), přiléhající, knoflíky uvnitř, na přednicích, zevně na prsou dvě kapsy. Stojatý límeček s červeným vyložením a plaménky. Šarže označoval se hvězdičkami, u četaře bílými, výše zlatými. Jednatel a pokladník mimo toho měli na vyloženích do půl stříbrné porty, jakož i náčelníci. Velitel a podvelitel pravé stříbrné límce. Stříbrné náprsní šňůry s kulemi měli velitel, podvelitel, náčelníci, jednatel a pokladník. Tito měli též se stříbrnou portou pásy, na nichž měli zavěšené: velitel kord (imitace pouhou krátkou koženou pochvou), ostatní měli plechové sekerky. Trubači měli černě lakované pásy a krátká kordiska (ovšem opět jen krátkou koženou pochvu) a na přilbicích zíněné chochoły. Přilbice měli velitel a jeho zástupce z alpaky. Náčelníci, jednatel a pokladník z mosazi.

Všichni ostatní členové sboru měli červené náprsní šňůry s pěti kuličkami a šňůrky s píšťalkami.“ (2)

Prvních 20 let existence hasičského sboru v Benátkách však nebylo spojeno jenom s příjemnými událostmi a zážitky, jako bylo pořádání plesů, účast na schůzích a valných hromadách, nebo nezastupitelné místo hasičů v parádních stejnokrojích na různých kulturních akcích a významných událostech společenského života.

Takovouto událostí byla například ta z 10. července 1900, kdy nedalekou Litomyšl navštívil kníže z Thurn-Taxisu. Při jeho slavnostním uvítání ve městě nechyběli ani zástupci hasičského sboru z Benátek.

Do tohoto období však samozřejmě patří i účast na řadě společných cvičení s okolními hasičskými sbory a v neposlední řadě též množství zásahů a výjezdů v přímém boji s ohnivým živlem.

Ve stručném výčtu alespoň uvedeme nejdůležitější akce, kterých se v plné výzbroji členové hasičského sboru z Benátek zúčastnili, aby nad tímto zlem zvítězili.

V srpnu 1887 účast při hašení velkého požáru ve Strakově, v květnu 1889 hořela chalupa na Janovské ulici v Litomyšli, v lednu 1890 nasazení sboru při požáru v sousední obci Čistá, v květnu téhož roku při hašení požáru na Benátské ul. v Litomyšli a konečně v říjnu 1891 zákrok při hašení požáru v Benátkách, na stodole čp. 7, která patřila p. L. Hruškové. Jednou z nejhorších akcí přímo v Benátkách byla likvidace požáru na čp. 69, které patřilo p. Koníčkovi (mlynáři). Škoda na majetku byla odhadována na částku 1.500 zl.

Skutečnost, že zásahů a pomoci hasičů je zapotřebí nejen při hašení ohňů, ale i při různých živelných pohromách, dokazuje událost přímo z Benátek z 6. března 1891. Následkem jarního tání sněhu došlo k vylití řeky Loučné ze břehů a velká voda ohrožovala mnohá stavení v obci.

Z dochovaných záznamů se dočítáme, že např. u stavení čp. 71 dosahovala velká voda do výše 37 cm nad práh vstupních dveří.

Samozřejmě ani letní období nebylo výjimkou pro výjezdy a zásahy hasičů na likvidaci živelných pohrom. K jedné takové vyjeli 27. července 1902, „...*kdy se nad krajinou snesla bouře, tak strašná, že staří lidé tvrdili, že podobnou nepamatují. Trvala od večera 8. hod. do 2. hod. po půlnoci*“.

O tom, že stát se členem hasičského sboru bylo pro většinu mužů ctí, posláním a v neposlední řadě i „koníčkem“ na celý život, svědčí stále se opakující jména činovníků a funkcionářů.

Po volbách, které proběhly na valné hromadě v roce 1903, vypadalo složení vedení sboru následovně: Čeněk Hybl (starosta), František Khom (velitel), Jan Jiráček, ml. (zástupce velitele), Jakub Kavka (jednatel), Jan Slon (pokladník).

Tvrzení o takřka neměnné členské základně dokládá i údaj z roku 1906, kdy hasičský sbor v Benátkách měl 39 činných členů, 3 čestné členy a 22 přispívajících členů.

V roce 1910 hostila naše obec účastníky okrskového sjezdu hasičstva. Dne 10. července se do Benátek sjely tyto hasičské sbory: Osík (12 čl.), Pohodlí (12 čl.), místní sbor (22 čl.). Sbor trstěnický se nedostavil. Jako host zde byl i sbor z Litomyšle (13 čl.).

Na sklonku éry Rakousko – Uherské říše byl již hasičský sbor v Benátkách plně organizován, dostatečně vyzbrojen příslušnou technikou a plnil své úkoly nad očekávání velmi dobře.

Potěšitelné je, že nezapomínal ani na zakládající a dlouholeté členy, o čemž svědčí i jmenování Františka Khoma svým čestným členem. Stalo se tak v roce 1911.

František Khom zastával od samého zrodu hasičského sboru v Benátkách řadu funkcí: byl jednatelem sboru, jeho velitelem a později i pokladníkem. Dokonce byl zakládajícím členem a historicky prvním starostou hasičské župy Litomyšlské, která vznikla 16.listopadu 1902 na své ustavující schůzi v Litomyšli. (Za hasičský sbor Benátky byli na tuto ustavující schůzi delegováni velitel Č. Hybl a Fr. Khom.)

Tato nová hasičská župa vznikla jako alternativa k župě Chrudimské, ve které byl náš sbor začleněn. Župa Chrudimská však byla velmi obsáhlá svým obvodem, a nemohla tudíž dobře plnit svou funkci. Nově ustanovená župa Litomyšlská více korespondovala s hranicemi tehdejšího okresu.

Válečná léta 1914-1918 velice negativně poznamenala veškerou spolkovou činnost. To se projevilo i v hasičském sboru v Benátkách. Jeho činnost se prakticky zastavila. Důvodů bylo několik: mužům byly doručeny povolávací rozkazy, lidé měli jiné starosti – přečkat válku a uživit rodinu.

Mobilizace se nevyhnula ani mnoha mužům – členům hasičského sboru v Benátkách. Odešli: Jakub Kavka, Tomáš Kafka, Václav Kopecký, ml., Bohuslav Kopecký, Jan Hanus,

Josef Štarman, Emil Fikejz, Martin Driml, Josef Racek, Jan Šibrava, Antonín Pohorský, Václav Pajchl, Josef Keral, Josef Kabrhel, Fridolín Hantl, Karel Novotný a Tomáš Škoda. Později následovali další. Mnozí z nich se již domů z válečných bojišť nevrátili.

Z celkového počtu 28 členů zbylo v obci pouze 6 členů hasičského sboru. Aby vůbec byl sbor funkční, byly ke spolupráci pozvány i ženy.

Až v létě roku 1920 se do své obce vrátil z ruských legií pan Jakub Kavka. Jeho přivítání v Benátkách bylo velkolepé.

Ale to již bylo v období nově vzniklé Československé republiky.

Oběti I. světové války se nevyhnuly ani mužům z řad SDH v Benátkách, o čemž svědčí Památník obětem této války, umístěný nedaleko hasičské zbrojnice.

OBDOBÍ PRVNÍ REPUBLIKY

(DOBA MEZIVÁLEČNÁ)

V nově vzniklé republice se rychle obnovila spolková činnost. Rovněž v Benátkách se hasičský sbor konsolidoval a do jeho čela byli v roce 1922 zvoleni: Jan Vondra (starosta), Tomáš Kafka (velitel) a Jan Slon (jednatel).

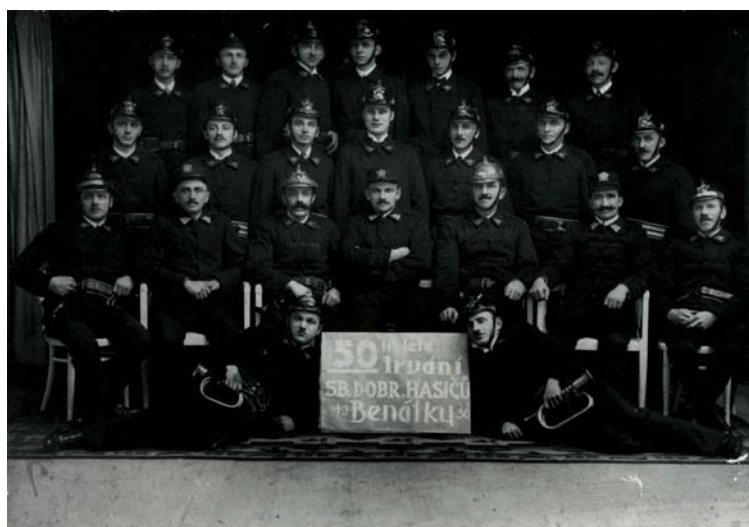
Tento rok byl poznamenán i velkým neštěstím, neboť vyhořela hospoda „Na Vedralce“ na dolním konci obce. Místo pro hasičské dění v obci nezastupitelné. Právě v prostorách této hospody proběhlo v době předválečné mnoho schůzí a valných hromad.

Na výroční členské schůzi v roce 1927 dochází ke změně ve vedení sboru. Starostou byl zvolen Tomáš Kafka, jednatelem zůstal Jan Slon, kterého však ve funkci v roce 1928 nahradil Karel Kabrhel, a velitelem se stal Jan Šibrava. V tuto dobu měl hasičský sbor 29 členů.

Dne 9. července 1929 se členové našeho sboru zúčastnili ve slavnostních krocích přivítání presidenta – osvoboditele T. G. Masaryka v Litomyšli. Stalo se tak u příležitosti celostátní výstavy, která probíhala za Smetanovým domem.

V roce 1930 opět dochází ke změně ve vedení hasičského sboru. Starostou byl zvolen Jan Slon, ml., syn právě zemřelého jednatele a pokladníka sboru Jana Slona, st. († 14. 1. 1930). Jednatelem zůstal Karel Kabrhel a ve funkci velitele rovněž Jan Šibrava.

Dne 18. března 1930 se delegovaní členové našeho sboru v Litomyšli zúčastnili rozloučení se zemřelým spisovatelem Aloisem Jiráskem.

Společná fotografie SDH v Benátkách u Litomyše u příležitosti 50. výročí trvání sboru

U příležitosti 50. výročí vzniku hasičského sboru v Benátkách se jeho členové nechali společně vyfotografovat u firmy p. Findejse v Litomyšli.

V létě roku 1932 došlo v Benátkách k malé slavnosti, když 19. července dostal sbor do užívání novou motorovou stříkačku¹. Oslavy probíhaly na louce za Dostálovým statkem čp. 74 (u prostřední hospody). Slavnostní proslov zde pronesl župní dozorce hasičských sborů p. Švec.

Historická fotografie první motorové stříkačky zakoupené pro SDH v Benátkách u Litomyšle

V roce 1935 vstoupily do hasičského sboru také dívky: Bohumila Šibravová, Emilie Žďárová, Marie Dostálová, Růžena Škeříková, Ludmila Pajchlová a Marie Štarmanová.

Na výroční schůzi sboru dobrovolných hasičů, konané 26. ledna 1936 v hostinci „Prostřední“, byl starostou zvolen Jiří Žďára, velitelem Jan Šibrava a jednatelem Jan Čáslavka. V tomto roce sbor čítal 30 členů, z toho 7 žen.

¹ Motorová stříkačka byla zakoupena za **38.000,- Kč**. Na zaplacení přispěla jednak sama obec, a sice částkou 10.000,- Kč, jednak honební kroužek částkou 5.000,- Kč a paní Rosalie Kodytková z čp. 74 částkou 1.000,- Kč. Občané mezi sebou vybrali částku 7.000,- Kč. Podpora věčného fondu činila 6.000,- Kč. Zbytek dlužní částky, tj. 9.000,- Kč, byl vypůjčen od Spořitelního a záložního spolku v Benátkách.

Sbor dobrovolných hasičů i v tomto období několikrát úspěšně navázal na své kulturní tradice. A to nejenom pravidelným pořádáním hasičských bálů. O svatodušních svátcích dne 25. května 1937 bylo dokonce sehráno divadelní představení v přírodě, a to přímo před hasičskou zbrojnicí. Jak už to při takových akcích bývá, pro silný déšť a vítr muselo být představení po druhém jednání přerušeno, ale po delší přestávce se divadlo úspěšně dohrálo až dokonce.

Tuto zdánlivě idylickou dobu období první republiky velice narušil 23. květen 1938, kdy československá vláda byla pod vlivem mezinárodní situace nucena vyhlásit tzv. částečnou mobilizaci.

Československá republika se po 20 letech své existence dostala do kritické situace. V září roku 1938 vše utvrdilo přijetí tzv. mnichovského diktátu. To byl definitivní konec první republiky.

Začátkem roku 1939 uskutečnil ještě hasičský sbor v Benátkách tradiční hasičský bál.

Červený kohout – tentokrát jako název divadelní hry v podání členů SDH v Benátkách (březen 1935)

OKUPACE 1939-1945

Po okupaci zbytku československého území, 15. března 1939, nastává opět tvrdé potlačení veškeré spolkové činnosti. To se týká i hasičského hnutí obecně. Velice skromně se 6. února 1940 připomnělo 60. výročí založení Sboru dobrovolných hasičů v Benátkách. Na upomínku výročí bylo čteno z Pamětní knihy Sboru dobrovolných hasičů v Benátkách, která byla založena panem Josefem Buriankem v roce 1893. Zápisy z této knihy jsou však retrospektivně vedeny již od roku 1880, tedy od založení Sboru dobrovolných hasičů v Benátkách. V tomto válečném období měl náš hasičský sbor 27 členů, z toho 6 žen.

O tom, že se válečná doba podepsala neblaze i do dění hasičských sborů, svědčí nařízení z roku 1942. Byla provedena výměna šroubení u hadic, a sice tak, že namísto mosazného se osazovalo šroubení aluminiové. Mosaz se musela odevzdat na válečné účely.

S nastupujícím jarem roku 1945 bylo jasné, že válka se blíží ke konci a lidé budou opět žít v míru. Avšak než tato doba nastala, proběhlo ještě několik kritických dnů a týdnů. V Benátkách byla ustavena národní garda, která pravidelně projížděla a procházela obcí. Taktéž členové hasičského sboru se počali opět ujímat svých povinností. Mezi ně patřilo např. držení pohotovosti v hasičské zbrojnici, a to pro případ, že by bylo potřeba rychle zasáhnout proti požáru. Tuto pohotovost v květnu roku 1945 střídavě drželo celkem 9 členů sboru a bylo odslouženo neuvěřitelných 1305 hodin.

Konečně nastal vytoužený konec válečných útrap. Dne 9. května 1945 projížděla obcí Rudá armáda a řada jejích vojáků zde byla přechodně ubytována.

První schůze Sboru dobrovolných hasičů v Benátkách se v osvobozené vlasti uskutečnila již 12. června 1945.

*28. března 1942 – sejmutí zvonu z místní kapličky.
Taková byla daň válce za asistence místních hasičů.
Jiří Žďára – starosta (první zleva)
Karel Novotný – jednatel (uprostřed)
Josef Kopecký – okresní cestář a zvoník v obci*

ČINNOST SBORU V LETECH 1945-1970

Získaná svoboda a mír přinesly zároveň nový elán a chuť do celé společnosti, spolkovou činnost nevyjímaje. Jedním z prvních projevů radosti z nově nabyté svobody bylo nacvičení České besedy v létě roku 1945, do kterého se hasiči rádi zapojili. Kulturní akce probíhala pod širým nebem a ke spolupráci si benátský hasičský sbor přizval kolegy z Nové Vsi.

V roce 1946 bylo na valné hromadě zvoleno nové vedení sboru. Starostou sboru byl zvolen Jiří Žďára, velitelem Jan Šibrava a jednatelem Karel Novotný. Průběh valné hromady, která se konala 13. dubna v hostinci „Prostřední“, byl poznamenán slavnostním okamžikem. Právě zvolený velitel Jan Šibrava totiž dovršil rovných 50 let činnosti ve Sboru dobrovolných hasičů v Benátkách.

S finančním ziskem proběhl i první hasičský bál po okupaci dne 26. ledna 1947 v hostinci „Prostřední“ u Kopeckých.

Oslav 1. máje se v roce 1948 účastnili poprvé i členové hasičského sboru, a to ve slavnostních uniformách.

K velkému ohni vyjel hasičský sbor na podzim roku 1948. Hořelo v sousední obci Čistá (dříve Litrbachy), a to ve stavení kolářského mistra pana Roušara. Hasičský sbor z Benátek prováděl zásah s motorovou stříkačkou, ale problém byl s vodou, které bylo u zdroje požáru velice málo. Ta se čerpala pouze z jedné studně, a sice z hloubky 6 metrů. Oheň, který vznikl ve stodole plné slámy, se rychle rozšířil i na kolářskou dílnu, kde byly umístěny stroje. Oheň takřka zničil vše, včetně mobiliáře.

Po valné hromadě z 10. února 1949 zůstal starostou sboru Jiří Žďára. Novým velitelem byl zvolen Jan Čáslavka.

Důležité jednání proběhlo 15. srpna 1949, kde bylo poprvé navrženo, aby byla provedena přístavba hasičské zbrojnice s termínem realizace do konce roku 1950. Na tuto akci byl zpracován i předběžný rozpočet, který činil finanční částku 11.800,- Kč.

Následně pak byla hasičskému sboru místním národním výborem přidělena stodola pana Brůny (čp. 25 u Kapličky), jež byla určena k demolici. Získaný materiál byl připravován na výše zmíněnou přístavbu hasičské zbrojnice. Vše proběhlo na podzim roku 1949 a bylo zde odpracováno 216 hodin.

V 50. letech 20. století došlo u všech sborů dobrovolných hasičů ke změně jejich názvu.

V roce 1951 vznikla nová organizace – Československý svaz hasičstva (ČSH), která byla složkou Národní fronty. Na nejnižší organizační úrovni pak vznikly Místní jednoty (MJ ČSH). Později byl ČSH přejmenován na Československý svaz požární ochrany (ČSPO), resp. na Základní organizace (ZO ČSPO).

Celý systém řízení hasičů byl ideově a politicky provázán s vládnoucím komunistickým režimem. U místních jednotek byl kladen důraz na preventivní protipožární činnost a prováděly se preventivní kontroly ve všech objektech, jak hospodářských, tak i obytných. O prevenci byly také pravidelně vedeny záznamy v knize jednatele sboru. (5)

V roce 1951 byla skutečně dokončena přístavba požární zbrojnice, a to převážně v rámci tzv. akce „Z“. Rozpočet činil 56.477,- Kč a celkem bylo členy sboru odpracováno 1377 hodin.

Dne 6. prosince 1952 zemřel Jan Šibrava, bývalý velitel sboru (ve funkci byl v letech 1924-1949).

V roce 1953 došlo také zde k přejmenování hasičského sboru. Zaniká termín „hasiči“ a nové pojmenování zní „požárníci“. V Benátkách je od této doby na razítku sboru uvedeno nové znění textu:

„Místní jednotka československého svazu požární ochrany v Benátkách“.

V zápětí však byl i tento název pozměněn na:

„Československý svaz požární ochrany, základní organizace Benátky“.

Dne 9. ledna 1955 se již konala valná hromada požárníků ve „svém“, tedy v požární zbrojnici. Předsedou byl zvolen František Flídr. V této době měl sbor 28 členů, z toho 4 ženy.

Dne 15. prosince 1957 byl na valné hromadě sboru zvolen nový předseda Jan Jiráček.

V roce 1959 bylo započato s přestavbou požární zbrojnice. Plány na tuto akci nechal vypracovat Místní národní výbor v Benátkách.

V roce 1960 čítal sbor 22 členů, z toho 1 ženu. Tohoto roku byl rovněž ustanoven požárnický okrsek, do kterého náležely obce Benátky, Čistá a Trstěnice.

Na výroční členské schůzi, konané dne 26. ledna 1964 v prostorách místního národního výboru, byl předsedou sboru zvolen Josef Sedláček.

V tomto roce byla v Litomyšli uspořádána výstava s názvem „100 let požární ochrany“. U příležitosti této významné akce byl za svou dlouholetou práci ve sboru oceněn Čestným uznáním Jan Čáslavka.

Ne vždy však musela být činnost požárníků spojena s výjezdem k ohni, jak o tom svědčila akce ze zimy let 1968 a 1969. Požární sbor udělal radost mládeži, když s pomocí své techniky několikrát napumpoval vodu do rybníka u Kopeckých. O zábavu tak bylo postaráno, neboť zimní hrátky na bruslích tak propukly v plné síle.

V bouřlivých letech 1968-1969 se snížil stav členů sboru na pouhých 19 požárníků, včetně 1 ženy. Od roku 1968 zastupoval velitele sboru Jan Sýkora.

V lednu roku 1970 byl na výroční členské schůzi do funkce předsedy sboru opět zvolen Josef Sedláček. Velitel však zvolen nebyl, a tak tuto funkci i nadále zastupoval Jan Sýkora.

V tomto roce zemřel dlouholetý člen sboru, nejprve jeho jednatel a pak také velitel, Jan Čáslavka.

Hasičský sbor v „civilu“ při štípání dřeva před hasičskou zbrojnicí z let 1945-1946

LÉTA NORMALIZACE

Na výroční členské schůzi 21. března 1971 zazněla kritika do vlastních řad. Problém, který najednou vyvstal, byl spojen se stárnutím členské základny požárního sboru.

Fenomén „práce s mládeží“ se začíná objevovat takřka ve všech společenských organizacích této doby a vlastně trvá do dnešních dnů. Mládež začíná být oslovována novými aktivitami a tradiční formy zájmové činnosti postupně upadají.

Charakteristické pro toto období bylo uzavírání tzv. „socialistických závazků“ na počest různých „významných výročí“. Nejinak tomu bylo na výroční členské schůzi požárního sboru v Benátkách 7. ledna 1973, kde byly takové závazky přijaty hned dva: „Na počest 50. výročí založení SSSR“ a „Na počest 25. výročí Vítězného února“.

V mnoha případech bylo obsahem takovýchto závazků formální plnění toho, co bylo jinak samozřejmostí, někdy přerůstající do povinnosti vlastní pracovní náplně spolků. Ale ne vše bylo špatně. Nezřídka se náplní závazků stávaly tzv. akce „Z“, při kterých se podařilo vybudovat hodnoty přetrvávající do dnešních dnů.

Obzvláště to platilo u požárníků, kteří strávili mnoho hodin při zajišťování prevence nebo při organizaci a pomoci na různých kulturních a společenských akcích v obci. Mezi tyto akce patřilo i „pálení čarodějnic“, čemuž se však tehdy říkalo „mírové ohně“. Zvláště vydařený byl ten z 30. dubna 1986, který se uskutečnil v Jiráčkově skále za účasti hudebníků z Čisté. Nebylo výjimkou, že podobných akcí se účastnilo až 180 lidí z obce nebo blízkého okolí.

Mnoho hodin bylo stráveno při pracích na údržbě používané výzbroje a techniky a dále též účasti na různých soutěžích a cvičeních. Stranou nezůstávalo ani zvelebování vlastních prostor – požární zbrojnice a jejího blízkého okolí.

Bylo pravidlem, že na vylepšení rozpočtu sboru se podílely jak brigády zaměřené na sběr železného šrotu v obci, tak již tradičně plesy a zábavy.

Nezapomínalo se ani na čestné a zasloužilé členy požárního sboru. V roce 1975 byla u příležitosti 40 let členství u požárního sboru udělena pamětní medaile Karlu Novotnému, dlouholetému funkcionáři a jednateli sboru.

Významný pro požární sbor byl rok 1980. Právě před 100 lety, v roce 1880, byl místní SDH založen. Přípravou programu oslav se členové zabývali na své členské schůzi dne 2. února 1980.

Po dlouhých 16 letech ve funkci starosty (předsedy) sboru byl koncem roku 1980 Josef Sedláček vystřídán Lubošem Lipavským. Velitelem nadále zůstal Jindřich Badal. Členská základna požárního sboru byla tvořena 22 členy.

Námi sledovaná období, jak již bylo uvedeno výše, se vyznačovala plněním různých ukazatelů činnosti a tyto se zpracovávaly do výkazů a statistik. Pro názornost uveďme několik takovýchto údajů v činnosti sboru za rok 1984.

Během tohoto roku bylo uskutečněno 6 členských schůzí a 12 schůzí výborových. Členská základna byla tvořena 33 členy, z toho 1 ženou. Celkem proběhla 4 námětová cvičení v obci, 1 cvičení pak v rámci okrsku. Při povodních byly provedeny 2 zásahy sboru přímo v obci.

V kulturní oblasti byl uspořádán společenský ples, beseda s mládeží, oslava 105. výročí založení sboru; požárníci byli také účastni při různých akcích MNV v Benátkách nebo v rámci jiné spolkové činnosti organizované Národní frontou. Na všech těchto akcích bylo členy sboru odpracováno 540 hodin.

Členové sboru se aktivně zapojovali i do veřejného dění, o čemž svědčí volba 5 jejich členů do zastupitelských orgánů při volbách v roce 1986.

Život lidí je však tvořen sledem událostí, které člověk sám neovlivní. Nejsou politicky ani ideologicky zaměřené. Mezi taková „neštěstí“ patří jevy přírodní a pro boj s nimi jsou vyčleněny právě požární sbory.

Na výjezdech požárníků je přitom zvláštní to, že mnohdy nekrotí jenom ohnivý živel, ale musí též zasahovat proti médiu, kterým tento živel hasí, a to je voda. Je to hlavně při průtržích mračen a následných povodních, jako tomu bylo i 17. května 1984. Toho dne se v odpoledních hodinách nad našim regionem strhla velká vichřice, doprovázená průtrží mračen, která se přihnala od Litomyšle nad obec Benátky. Během 30 minut vystoupila voda v Loučné o 50 cm. Prudký déšť odplavoval ornici z okolních polí. Aby toho nebylo málo, téměř po dvou měsících, v noci z 13. na 14. července, se podobné „představení“ opakovalo znovu. Tentokrát voda v Loučné stoupla až do výšky 160 cm. Již po dvou hodinách (asi kolem 2. hod. v noci) odčerpávali požárníci vodu u Horáků a Zandlerů. Voda strhla i lávku u Novotných. Na odklizení kalamity odpracovali členové požárního sboru celkem 264 hodin.

Nezapomínalo se ani na „profesní“ sebevzdělávání; dne 25. července 1987 byl zorganizován zájezd na mezinárodní soutěž v požárním sportu do Havlíčkova Brodu. Místní sbor si tyto dovednosti rád vyzkoušel v praxi, a tak se jeho členové téhož roku zúčastnili této soutěže v Čisté.

O rok později, 29. května 1988, byla pro soutěž v požárním sportu postavena dokonce dvě družstva mužů. Soutěž se uskutečnila v Janově a požárníci z Benátek tam byli velice úspěšní: II. družstvo obsadilo místo 2. a I. mužstvo místo 3.

Družstvo mužů SDH při požárním útoku – soutěž v požárním sportu (Janov r. 1989)

SOUČASNOST

Vývoj po „sametové revoluci“ z roku 1989 pozitivně ovlivnil i spolkovou činnost a společenské dění u nás. Padl „institut“ Národní fronty, která veškeré tyto aktivity koordinovala a řídila.

Spolky opět mohly navázat na prvorepublikové tradice a hodnoty a naplnit tak svobodně a demokraticky své poslání.

Stejný směr můžeme pozorovat i v námi sledovaném „hasičském hnutí“. Z požárníků padesátých let se opět stávají hasiči. Sborny dobrovolných hasičů (SDH) se staly součástí Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska.

V současné době je Sbor dobrovolných hasičů v Benátkách u Litomyše tvořen členskou základnou, která sestává z 9 žen a 34 mužů. Nejmladšímu členovi je 19 let a nejstaršímu již neuvěřitelných 82 let². Sbor je organizačně začleněn do okrsku č. 4 – Čistá, v rámci bývalého okresu Svitavy, a ten je tvořen SDH: Čistá, Strakov, Benátky u Litomyše, Janov, Trstěnice, Chmelík a Karle.

² Údaj je ověřen k datu 1.2.2009.

Charakteristickým jevem tohoto období byl celkový útlum spolkové činnosti, který se nevyhnul ani zájmu o hasičská dění. Právě toto konstatování zaznělo mnohokrát v „porevolučních letech“ na výročních valných hromadách SDH v Benátkách u Litomyšle.

Naproti tomuto faktu je zajímavé zjištění, že členská základna sboru se i v těchto letech udržovala celkem stabilně mezi 35 až 40 členy, což trvá doposud. Vleklým problémem nicméně bylo, a stále je, získávat do svých řad mladé lidi, nové členy SDH.

Každoročním vrcholem činnosti sboru jsou soutěže v požárním sportu. Pro členy sboru je to důkaz připravenosti jejich fyzické kondice i profesní zručnosti pro případ skutečného nasazení v akci.

Sbor dobrovolných hasičů v Benátkách u Litomyšle patří v současnosti k těm nejlepším ve svém okolí. Svědčí o tom jeho každoroční umístění v těchto soutěžích, jako například v roce 1990, kdy ve Strakově obsadil bezkonkurenční 1. místo, a toto umístění v dalších letech ještě několikrát zopakoval.

Jako ocenění jeho práce bylo v roce 1991 sboru svěřeno zorganizování soutěže v požárním sportu přímo v Benátkách. Nejenže místní SDH zde zopakoval umístění

Nejmladší generace SDH při nácviu na soutěž v požárním sportu (Benátky r. 2000)

ze Strakova, tzn. 1. místo, ale za organizaci celé soutěže mu bylo vysloveno poděkování z řad nadřízených orgánů – Okresního sdružení hasičů ve Svitavách.

Sbor dobrovolných hasičů v Benátkách u Litomyšle v současné době navazuje úspěšně i na své tradice z dob minulých a nezapomíná ani na kulturně společenské dění v obci. Je pravidelným pořadatelem hasičských bálů, „pálení čarodějnic“ a každoročního „kácení máje“. V roce 1993 se sbor rovněž významně podílel na organizaci sjezdu rodáků obce. Při všech těchto aktivitách je třeba vyzvednout velmi dobrou spolupráci SDH s místním obecním úřadem.

Práce ve sboru však není jenom zábava, ale je to i stálá pohotovost pro případné zavolání ke zdolání „červeného kohouta“. Pro tento případ musí být permanentně v dokonalém stavu veškerá hasičská technika a vybavení. Na jejich údržbě každoročně členové sboru odpracují zdarma stovky brigádnických hodin.

A právě o tom, že vše musí být vždy perfektně připraveno k zásahu, se mohli místní občané přesvědčit v prvním týdnu července roku 1997, kdy celý náš region postihly ničivé záplavy. Tedy nikoli výjezd k ohni, ale ke zdolání obrovských přívalů vody, která se hrnula z jindy poklidné říčky Loučné celou obcí a zaplavovala a ničila vše, co jí stálo v cestě.

Na přírodní živel jsme všichni krátkí – tentokrát byla marná i veškerá dostupná technika SDH (povodeň r.1997)

Tak, jak přímka času neúprosně odměřuje naše bytí na této planetě, zároveň vytváří historii každého z nás i celé společnosti, což platí samozřejmě i pro spolkovou činnost. Konec 20. století a začátek 21. století nás nutně vede k bilancování dosavadní činnosti SDH v Benátkách u Litomyšle.

Vlastně z těchto podnětů také vznikl tento almanach, jako malé zamyšlení nad dosavadní historií sboru.

Dne 25. března 1995 se konala u příležitosti 115 let trvání SDH v obci slavnostní valná hromada. Při této příležitosti zde byla udělena celá řada ocenění za aktivní práci ve sboru. Připomeňme si alespoň některá z nich.

Medaile „Za věrnost“ – 50 let u sboru a medaile „Za zásluhy“ byla udělena Václavu Dvořákovi (nejstaršímu členu sboru) a Josefu Sedláčkovi.

Čestné uznání „Za dlouholetou činnost ve sboru“ obdrželi: Milada Jiskrová, František Grúner, Václav Dvořák, Josef Sedláček, Jaromír Horák a Josef Koníček.

Čestné uznání „Za zásluhy o rozvoj požární ochrany“ bylo uděleno Luboši Lipavskému, st. a Janu Sejkorovi.

Na valné hromadě u příležitosti 115-ti let trvání SDH v obci byli mezi mnohými ocenění za dlouholetou činnost ve sboru: (zleva) Jaromír Horák, Milada Jiskrová a Václav Dvořák

Podobně bylo připomenuto o 5 let později 120. výročí trvání SDH v Benátkách u Litomyšle.

Nejvýznamněji bylo připomenuto 125 let od založení sboru, které se neslo ve znamení skutečně důstojných oslav spojených s řadou akcí, jak přímo v obci, tak na obecním úřadě, a to vše za přítomnosti významných hostů.

Celá událost byla naplánována na 14. května 2005. V nejbližším okolí bylo vše s dostatečným předstihem plakátováno a celý průběh oslav byl za pomoci nejmodernější technologie zdokumentován tak, aby jej bylo možné uchovat nejen pro archiv sboru, ale i pro připomenutí v budoucnu. Z bohatého programu oslav stojí za připomenutí vysvěcení praporů obce a místního sboru dobrovolných hasičů.

Součástí oslav byl i den otevřených dveří na místním obecním úřadě, který byl nově zrekonstruován a přestavěn do moderního zařízení, jež v současné době splňuje všechna potřebná kritéria pro výkon veřejné správy. Shodou okolností se obecní úřad do nových prostor přestěhoval právě z objektu hasičské zbrojnice, kterou v minulosti sdílel s místními hasiči. Těm nyní zůstal celý objekt k dispozici jenom pro svou činnost.

Organizátoři oslav 125. výročí založení SDH v Benátkách u Litomyšle velice vhodně využili této příležitosti také k prezentaci spolkové činnosti v obci. Ta se realizovala formou výstavky právě v nových prostorách obecního úřadu.

V odpoledních hodinách proběhly na místním hřišti soutěže v požárním sportu a celý den byl příjemně zakončen ve večerních až nočních hodinách taneční zábavou. Hojnost dobrého jídla a pití byla po celou dobu konání akce samozřejmostí.

Dnes již jsou ale i tyto oslavy minulostí a SDH v Benátkách u Litomyšle žije svými každodenními starostmi, povinnostmi a zapojením do dění v obci.

Je radostné konstatovat, že se SDH v Benátkách u Litomyšle neuzavřel „sám do sebe“, ale že i do dnešních dnů přetrvává jeho velmi dobrá spolupráce s obcí a dalšími zájmovými a společenskými uskupeními. Pravidelně například s mysliveckým sdružením a spolkem žen organizuje krásnou tradici nástupu jara – „kácení máje“.

Stalo se již samozřejmostí, že v průběhu posledních let se sbor pečlivě stará o údržbu hasičské zbrojnice a sportovního areálu, včetně přilehlého hospodářského stavení.

Stranou nezůstává ani další sebevzdělávání a získávání dovedností přímo v praxi. Sbor se pravidelně účastní námětového cvičení pod vedením Hasičského záchranného sboru v Litomyšli.

V roce 2006 postavila mužská část sboru dva týmy pro okrskovou soutěž v požárním sportu, která se konala ve Chmelíku. Umístění obou týmů bylo z důvodu diskvalifikace až na samém chvostu sportovního pole. Ale již následující kalendářní rok 2007, s místem konání okrskové soutěže opět ve Chmelíku, stojí za zaznamenání do kroniky sboru. Muži utvořili pouze jeden tým, přičemž druhý tým nově sestával z ženské části sboru. Výsledky umístění hovoří jasně: muži 1. místo a ženy 2. místo v celkovém pořadí.

Členové vítězného družstva SDH při soutěži v požárním sportu (Čistá r. 2001)

Sbor dobrovolných hasičů v Benátkách u Litomyše stojí na prahu dalšího významného mezníku ve své historii.

Přesně za rok, v roce 2010, oslaví sbor 130. výročí od svého založení. Nezbývá, než mu k tomuto významnému jubileu popřát, aby mu byl i nadále příznivě nakloněn sv. Florián, patron všech hasičů. Aby sboru vydrželo jeho nadšení a pracovitost a aby i do budoucna byl nositelem a živitelem kulturních a společenských tradic v obci, jako tomu bylo vždy až po současnost.

ZÁVĚREM

Přiznám se, že při prvním setkání se starostou obce panem Ladislavem Zandlerem, který mě oslovil jako potencionálního autora dnes již právě dokončeného almanachu, se mě zmocnil podivný pocit.

Na jedné straně mě dané téma jako historika zajímalo, vždyť zpracovat více jak 125letou historii hasičského sboru je představa spojená se studiem velkého množství pramenného materiálu, dobových zápisů v kronikách a zkoumání časem zašlé fotodokumentace.

Na straně druhé mně bylo jasné, že se při zpracování tématu budu pohybovat v oblasti a pracovat s pojmy jako naprostý amatér, který měl vždy k práci hasičů velkou úctu a pokoru, ale o jejich spolkové činnosti toho mnoho nevěděl.

Je tedy na místě poděkovat těm, bez jejichž pomoci by tento almanach nemohl vzniknout. V žádném případě se nemůže jednat o vyčerpávající práci, která by do všech podrobností popisovala námi sledované období a utváření hasičského spolku v Benátkách u Litomyšle, což je limitováno jejím rozsahem a finančními možnostmi vydavatele.

Přesto si myslím, že v dané oblasti může obohatit povědomí čtenářů, kteří se o hasičské dění v našem regionu zajímají.

Za to patří poděkování především starostovi obce Benátky u Litomyšle panu Ladislavu Zandlerovi, který si i přes plnění svých povinností ve veřejné správě a při řízení obce našel vždy čas na mé návštěvy a konzultace k danému tématu. Byl to rovněž on, u kterého se shromažďovaly mnohdy již „takřka ztracené“ dokumenty spojené s místními hasiči. Dokázal nadchnout řadu místních občanů pro společné dílo, které by bez přispění jejich pomoci v žádném případě nemohlo vzniknout.

Zvláštní poděkování patří samozřejmě i celému Sboru dobrovolných hasičů v Benátkách u Litomyšle, který mně umožnil maximální využití svého archivu při práci na almanachu. Cenné byly rovněž poznatky a připomínky členů sboru při konečném sestavování textu.

Svou nezastupitelnou úlohu při historickém ověřování faktů měl pan Jiří Hanus, dnes již pamětník obce, dříve rovněž funkcionář obecní samosprávy.

Při zpracovávání kapitoly, která si všímá současného dění hasičů na našem bývalém okrese, mně neocenitelnými radami pomohl pan Josef Jirů, starosta Okresního sdružení hasičů se sídlem ve Svitavách.

Na úplný závěr jsem si ponechal poděkování autorovi a zakladateli **Pamětní knihy Sboru dobrovolných hasičů v Benátkách u Litomyšle 1880-1970** panu Josefu Buriánkovi.

Jeho práce byla totiž tím nosným pilířem našeho „projektu“ a díky pečlivému opatrovnictví a uchovávání tohoto zdroje informací o dění SDH v Benátkách u Litomyšle může sloužit i v budoucnu pro další generace při zpracování podobných témat.

autor almanachu

Svitavy, leden 2009